

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

a legmélt. Oltáriszentség imádása és a szegény templomok felszerelésének elősegítésére hivatalos közlönyül.

Jelen szám 20 fillér.

Előfizetési ára egy évre 2 pengő.

Megjelenik minden hó elején.

TARTALOM: Az eucharisztikus Jézus dicsőségére! — **Mátrai Gyula dr.:** «Szeretem házad ékességét». — **Kolossváry Dezsőné:** Örökmécs. — **M. R.:** Eucharisztikus jelek, melyeket a karthágói lapokban találtak. — **Központi:** Imaszándékunk: A mester iskolája. — Oltáregyesületi élet.

Az eucharisztikus Jézus dicsőségére!

A következő épületes esemény a belgiumi Cinay község környékén játszódott le.

Egy tiszteletreméltó öreg papnak a Szent Útravalót kellett vinnie egy szegény asszonyhoz, ki a templomtól több kilométernyire lakott egy tanyán s már haldoklott. Az út csöndes, magános erdőn vezetett keresztül. A pap egész lelkéből imádkozott a szegény betegért, hogy a jó Isten bátorságot és erősítő kegyelmét adja neki az örökkévalóságba való átköltözéshez.

Hirtelen merész kanyarodással egy autó szelte át a barna sűrűséget. A jármű túlhaladta a papot, azután . . . a féknek egy fordítására a gépkocsi megállott s két úr teljes tisztelettel kiszállt. Azután födetlen fővel, áhítattal hullottak térdre s meghajolva imádták pár pillanattig a rejtetett Istenséget.

A jó pap megindulva nézte az imádkozókat, majd lassan elhaladt a térdelők mellett. Am a két úr egyike felállván, nagy tisztelettel közeledett a paphoz és mondá: «Plébános úr, nagyon kérem, engedje meg nekünk azt a kitüntetést, foglaljon helyet autónkban a jó Istennel. A domb tetején aztán majd újra kiszáll, ha úgy tetszik».

A plébános úr elámulva igyekezett elhárítani az ajánlatot. De az úr nem tágitott, szinte könyörögve igyekezett rábeszélni a papot. De határozott visszautasítást nyert csupán.

«Akkor — plébános úr, mondá az ajánlattevő úr —, mi önt lassan követni fogjuk az autóval a keresztútig, mert mi semmi esetre sem akarunk a jó Isten előtt járni!»

Erre a pap így gondolkozott: «A keresztút legalább két kilométernyire van ide, a domboldal meredek . . . S ezek az urak buzgó katolikusoknak látszanak . . . Talán egyszer a jó Isten sem fog panaszkodni, ha autóban kell tennie az utat! Sőt mi több, a tanyán a szegény haldokló nagyon nehezen vár engem».

Miután mindezt lelküismeretében így elintézte, a jó pap csöndesen elhelyezkedett a fényűző járműben.

A domb tetején kiszállván, a tanya felé vette útját, hol szolgálatát várták. De előbb a finom utasok felé fordulva, széles mozdulattal keresztjelet csinált feléjük a Szent Ostyával, nem kételkedve, hogy I. Albertet, a belgák királyát áldotta meg.

«Szeretem házad ékességét».

Az eucharisztikus lélek második ismertető jele az Úr házáért való buzgóság».

Fölséges tanuságtétel egy-egy dóm, székesegyház, templom vagy kicsi kápolna az alapítók és építetők lelkiüteméről. A mélyen vallásos középkor az *isteni fölséghez méltó* akart alkotni, azért hozott anyagban, munkában, költségekben olyan óriási áldozatot. A Szentséges Szív új evangéliuma, a Megváltónak csak szeretetet és bizalmat kereső szelleme már — a sokkal szerényebb anyagiakkal létrehozott és sokszor igen szerény templomok és kápolnák belső tisztasága, felszerelésükben és díszítésükben — a *figyelem és gyengédség szembeötlő megnyilvánulásával* akar méltó lenni az Eucharisztiaiban közöttünk lakó végtelen Szeretethez.

Az oltáregyesület is mindig a jelenben él. Amit adott körülmények között lehetséges, azt kell tennie az Úr hajlékaiban.

Mindenütt ugyanazon isteni Fölség van jelen, a legszegényebb falusi vagy szuterén templomban épúgy, mint a legpompásabb márványbazilikában. Mindegy az Úr előtt, hogy melyikben kell jelen lennie. A fő az, hogy a szív és lélek királyi szolgálata legyen az, amit Neki nyújt.

Tisztaság az első lehetőség, amelyről sehol sem kell lemondani. Az oltáregyletek szervezeti közösségben (testületileg!) ajánlkozzanak arra, hogy a templom tisztántartásáról gondoskodjanak.

Tiszta levegő biztosítása a másik feladat, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. Találtam a nyáron egy az egyházi előírásoknak minden tekintetben megfelelő — a szegénység lehetőségeit számbavéve — igazán nagyszerűen felszerelt templomot, amelyben előírásszerű konopeum és mennyezetes, függönyös szentségkítéleti trón is volt, de még délután is benne volt a reggeli szentmise elhasznált levegője. A sekrestye egészen párás, minden miseruha ereszkedett tapintású és elviselhetetlenül dohos szagú. Milyen könnyen megmenekül mindentől — jó szellőztetéssel — a templom.

A templomdíszítésnek ez a belső kerete, mert porba, szennybe hiába rakom a legszebb virágokat, amelyeknek illata sem érzik a rosszlevegőjű templomban. De hiába hozunk áldozatokat a szép miseruhák elkészítésével, ha azok a dohos, párás sekrestyében már az első évben tönkremennek (színüket veszítik, megsza- gosodnak, gyűrődnek, méltatlan ronggyá válnak.)

Szorgalmazzuk a praktikus sekrestyeszkekrények beszerzését is, mert anélkül fele ideig sem tartanak egyházi ruháink.

Természetesen mindezt a rektor-eklézié — templomigazgató — pappal egyetértésben kell akarnunk és kellő tapintattal a jó ügy érdekében bizonyos — az érzékenységet legyőző — áldozatokra is készen kell intéznünk.

Tétlenek nem maradhatunk, ha oltáregyesületi hivatásunkat «a szentségi Úr Jézus engesztelő imádsására» és Róla a szegény templomokban való gondoskodást komolyan vesszük és az Úr háza ékességét tényleg szeretjük.

Mátrai Gyula dr.

Templomunk környéke a külső keret, mely kell hogy megmutassa, milyen fontosnak tartjuk azt, amit és Akit magában foglal. Tartsuk tisztán, be kell rendezzük és szépítsük megfelelő fák, bokrok, virágokkal a templom környékét.

ÖRÖKMÉCS.

Ég az örökmécs a templom belsejében,
fürödünk meg sokszor tisztítótüzeben,
öltse fel a lélek hófehér köntösét
s énekelje a három ifjú hálaénekét.

Az örökmécs fénye tündéri bűvkör,
éjjel és nappal a leghűbb testőr,
szívünk is kigyul s hátatűzben forr,
amikor átlényegül a kenyér és a bor.

Csendben ég a mécses és olyan csodaszép,
lángja ég szívében, aki feléje lép
katona a vártán — hangja aranyhúr
megállj! tisztelegj! — itt jelen az Úr.

Szívemre tűztelek kis piros virág,
pirodtól halványul a sötét árvaság,
ékem légy a földön s majdan odaát,
hogy veled őrizzem az Úr égi trónusát.

Kolossváry Dezsőné.

Eucharisztikus jelek, melyeket a karthágói lapokban találtak.

1. A hal.

Az Eucharisztia egyik fő szimbóluma, legismertebb, legelterjedtebb jele volt a híveknek az Egyház keletkezése óta a hal.

A görög ΙΧΘΥΣ szó volt az első keresztények ismertetőjele bizonyos értelemben, mert öt betűje, melyből áll, őket az Evangélium tanítására emlékeztette. Tehát a hal képéről s nevének kezdőbetűiről ismerték fel egymást az üldözések idején.

Szent Ágoston az «Isten városa» című művében így fejezi ki magát: Az öt görög szó ΙΧΘΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ ΣΩΤΗΡ Jézus Krisztust, Isten Fiát, a Megváltót jelenti s ha mindenik szónak első betűjét összetesszük az ΙΧΘΥΣ azaz hal nevét kapjuk, mely Krisztus misztikus nevét jelenti.

Ugyanezt tolmácsolja Szent Optat, Miléve püspöke (I. III. adr. Parm.). Miután így rátaláltak a hívek az anagrammra, igyekeztek azt kihasználni, mint ismertetőjelet egymás között, mint az Eucharisztia szimbólumát.

A hal képe nagyfontosságú lett azonnal a keresztény irodalomban, hogy

jelképezze az eucharisztikus táplálékot, a szent eledelt, mely egyedül a híveknek van fenntartva.

Semmi sem lévén misztikusabb és emberfölöttibb, mint Krisztusnak eme szavai: «Az Én Testem valóságos étel és az Én Vérem valóságos ital». Egy ily hittitok ábrázolásának a keresztény festészetben a legnagyobb jelentőségűnek kellett lennie, írja Dom Guéranger. Kezdetül fogva a hívők anagrammája lett az ΙΧΘΥΣ, mely magában foglalt mindent s mégsem árult el semmit a hitetleneknek.

«Ezen anagramma, mely egy hittitok formulája, képezve különböző szavak első betűjéből, jelentős szót adott a miszteriummal kapcsolatban és kifejezés-teli bibliai jelképet, amelyet hirdetett.»

Az afrikai írók, Tertullian, Szent Ágoston, Szent Cyprián, Szent Optat — számára a hal az Eucharisztia jelképe.

Egy V. századbéli afrikai író a Mi Urunk Jézus Krisztust Nagy Halnak nevezi. Az Élők Halának is mondják.

Az első hívők számára halat enni annyit jelentett, mint Jézus Krisztus, az Isten Fia, a Megváltó Testével táplálkozni — úgy Keleten, mint a gótok földjén, vagy Rómában.

A phrygiai Aberciusnak híres feliratában, Hieropolisban, 216-ban, Jézus Krisztus a Hal elnevezése alatt van. S mikor kétségkívül az Egyházzal beszél, célzást téve az Eucharisztia, az áldozásra, Abercius így fejezi ki magát: «Mindennél táplálékul szolgált nekem a forrás Hala, igen nagy, igen tiszta, egy Szűz által fogott. Szüntelen adá magát enni barátainak; van élvezetes bora is, melyet a kenyérral ad».

Az autni Pectorius híres iratában a hívek «az Isteni Hal égi nemzetségének» vannak nevezve. És mondja tovább: «Veszed az ételt, mely édes, mint a méz, a szentek Megváltóját, melyet élvezettel eszel, tartva a Halat kezeidben Töltekezzél a Hallal».

És Pectorius a nagyon szeretett testi atyjához fordulva írásban, így szól: «A Hal békéjében emlékezz a te Pectoriusodra!»

Ha a mi két keresztény szöveget tanulmányozzuk, látjuk, hogy a Szent Szűz által fogott Hal nem más, mint az Ostya Jézusa, Mária Fia.

Ugyanez áll a Halról, melyet a hívek kezébe adtak, hogy gyönyörűséggel töltekezzenek belőle. Ilyen volt az első századok szokása. A hívek, akik áldoztak, a megszentelt Ostyát keresztbe tett jobb kezükbe vették, azután a szájukba. A nők Azt egy fehér vászonon fogadták. Szent Perpétua mártíriuma előtt egy látomásában erről tett célzást, Accepi junctis manibus».

A Hal békéje, mellyel Pectorius írását befejezi, megegyezik Krisztus békéjével — in pace Christi —, amelyet olvashatunk a carthagói sírfeliratokon Christus szó monogrammjával.

Egyike és másika e két formulának, melyekben a Hal Jézus Krisztust jelképezi, az első és második század végétől, vagy a harmadik század elejéről származik.

Mikor az első századok hívői a halat vésvé vagy festve a sírfeliratokon látták, gondolataikat Mi Urunkra irányították, mint napjainkban a kehely képe a fölötte lévő Ostyával, a jámbor lelkek gondolatait a Tabernaculum Vendége felé viszik.

Carthagóban találunk még egyes helyeken kelyhet ábrázolva, fölötte hallal, vagy körülötte kicsiny halakat, melyek a hiveket ábrázolják.

A pogányok között élő hívők az üldözések idejében testvéreknek ismerték el egymást, megvallva hitüket és Krisztust a hal szava, vagy jele által.

Alexandriai Szent Kelemen, ki a pogányság kebelében született a 150. év körül, miután megtért és püspökké lett, «Pedagogue» című könyvében, melyet a 190. év körül írt, ajánlotta a keresztényeknek, hogy a halat véssék be pecsét-nyomójukba. Talán éppen az ő idejéből való (II. század vége) az a pecsétgyűrű, melyet Carthagóban találtak, kis ovális fekete kővel, mely a hal alakját és szavát mutatja és pecsételésre használták. Látható az érdekes darab Lavigerie egyik múzeumának üvegszekrényében.

Ugyancsak Karthágóban találtak egy kis elefántcsont halat, melyen I. és X betűk vannak bevésve, Jézus Krisztus nevének kezdőbetűi.

A hal alakja a karthágói márványokon csak egyszer-kétszer jelenik meg.

M. de Rossi szerint a hal alakjának, mint szimbolumnak alkalmazása, a kereszténység első századainak volt szokása és apródonként teljesen eltűnt, Constantintól kezdve.

Karthágóban a hal alakja, mint szimbolum folytatólagosan megmaradt a keresztény művészet alkalmazásában egész a bizanci időkig bezárólag. Lehetne számos példát idézni erre a bazilika kövezetében és beszélni a nagyszámú halászenetokról.

De főképen a karthágói lámpák nyújtanak gazdag anyagot a hal eucharisztikus szimbolumának alkalmazásában.

A hal megjelenik olykor körülveve apró halacskákkal — pisciculi — vagy halacskákkal és galambbal, vagy szőlőlevéllel, szőlőfürttel, kereszttel, pálmával, szívvel stb.

Más lámpákon a hal a kehely fölött van ábrázolva, melynél biztosabban már nem lehetne eucharisztikus jelnek ábrázolni.

De a hal nemcsak Krisztust jelképezi, hanem a híveket is, kiknek az Eucharisztia az isteni táplálékuk.

(Folyt. köv.)

Franciából: M. R.

Urunk, ma különösképen gondoldj azokra, akik Reád még, avagy már nem gondolnak; azokra, akik lenéznek, mert nem érzékelik fejedelmi áldottságát utadnak, forrásbőségnek... Urunk, juttass kíméletedből s szánalmadból az Előtted tökéletlenül hajlongóknak is!

***

Urunk, csak egyszer mutakozz meg azoknak is, akik még tövissel szűrnak, akik szitokkal illetnek, hacsak a puszta Nevedet hallják!... Urunk, csak egyetlen egyszer mutakozz meg a távoljáróknak, a gondok és hajótörések nihilikus korlátai közé szorultaknak, meg a vak és süket közönyösöknek, mert lehetetlen, hogy észbe ne kapjanak s észbekapva ne meneküljenek Feléd — az «árnyékból»!...

***

Urunk, nyomd el bennünk a hétköznapi szűrítő erejét s add meg nekünk a Te világod s a mi világunk közötti HIDVERÉS épséges képességét. Urunk, engedd meg, hogy a földi kis- és nagyállomások előtt ne kedvből, hanem csak szükségből álljunk meg és minden emberi megnyilatkozáson, minden emberi tákolmányon túl lássunk és e röpke, de veszélyes életen túli élet örök tartamú tartalma vonzzon, vidítson már ITT minket!

og.

IMASZÁNDÉKUNK

A MESTER ISKOLÁJA.

Anyaszentegyházunknak legfőbb törekvése, hogy teljesítse a megbízatást, melyet az isteni Mestertől kapott: «Elmenvén *tanítsatok* minden népeket!» Ezért küldi misszionáriusait a világ minden részébe és ezért ad ki rendeleteket, melyek a korszerű hittanítást sürgetik. Amire a népet tanítani akarja, az *Krisztus igazsága*: az evangélium a maga hamisítatlan tisztaságában. Az evangéliumot ismerni annyit jelent, mint magát Krisztust ismerni. Aki Őt ismeri, az az igazságot ismeri. «En vagyok az út, — *igazság, élet!*» Bennünket érdekelnie kell Krisztusnak! Mindig többet kell akarnunk tudni Róla! Hiszen csak akinek a lelke tele van Ővele, csak annak az ajkáról fog megszólalni, annak az életéből fog kibontakozni a Krisztus igazsága. Nem maradhatunk meg félúton! Nem lehetnek meg nem oldott nehézségeink vagy kételyeink. Leplezetlenül meg kell mutatnunk lelkiatyánknak a problémáinkat. Világosságra, tisztánlátásra kell jutnunk az igazság megismerésében.

Ennek az igazságnak a keresésében a könyvből (szentírás, hittani és lelki olvasmányok) tanulás mellett csodálatos állomás a szentségi oltár! Benne van szentségházában az isteni Mester! A régi, az igazi változatlanul! Ő most sem rest az emberekkel törődni! Most sem szűnt meg velük foglalkozni. Rengeteget beszél éjjel-nappal egyénenként a lelkekhez. Vianney Szent János, az egyszerű arsi plébános, csodálatos hatását az Úr Jézustól nyert felvilágosításoknak köszönhetette. Mikor még mindenki aludt a faluban, ő már hajnal előtt ott volt a sötét templomban az oltár előtt. Imádkozott, figyelt, tanult az Úr Jézustól. Példáját követték hívei, még olyanok is, akik írni-olvasni sem tudtak, mégis órákat töltöttek a legméltóságosabb Oltáriszentség előtt. Amikor egyiket megkérdezte, hogy ugyan mivel tölti ki a szentségimádás kétórás idejét, a tanulatlan szegény ember így felelt: «En nézem Őt és Ő néz engem. S ez olyan nagyon jó! Annyit tanulok az Úr Jézustól.» S bár iskolába sohasem járt, Vianney kérdéseire a legpontosabb feleletet adta a hitigazságokról. Ugyanilyen tapasztalatokról számol be P. Matheo — a Jézus Szíve trónraemelésének apostola —, ki Lourdesben egy gyakori szentséglátogatást végző kocsis kérdezett ki egy esti találkozáson és úgy találta, hogy az iskolát nem végzett és egészen írástudatlan ember csodálatosan jártas a hitigazságokban. Amikor megkérdezte, hogy kitől tanulta mindezt, a kocsis így válaszolt: «Az isteni Mester foglalkozik velem. Mindig mond nekem valamit a szentséglátogatásakor s én azon gondolkozem, így jutottam ismereteimhez.

Kedves Oltáregyletiek! Mi nemcsak szentséglátogatásokat végzünk, hanem havonta egész órát is töltünk el a legfelségesebb Oltáriszentség előtt. Ez alatt az óra alatt mi is tanulhatunk az Úr Jézustól. Nekünk az a szerencsénk a francia példákkal szemben, hogy mi jártunk iskolába és tanultunk hittant. Nekünk csak reá kell gondolnunk valamelyik krisztusi igazságra és «beszélhetünk» róla az isteni Mesterrel. Lelki lesz ez a beszélgetés! Nem az ajkunk fog szólani, hanem a lelkünk. Az Úr Jézus pedig szintén lelkileg válaszol: nem szóval, hanem gondolatlan. Ezekben a gondolatokban új világosság, Krisztus igazságának fénye ragyog a lelkünkbe, megvilágosodnak előttünk az eddig homályos dolgok, feleletet kapunk miértjeinkre, megvigasztalódunk, lelkileg megerősödünk, sőt az apostolkodás lelki telítettségét is elérhetjük.

Imádási óráinkon hagyjunk tehát egy negyedórát arra is, hogy az Úr Jézus taníthasson bennünket. Kezdjük hódoló köszöntéssel, folytassuk imádással, engeszteléssel, azután hallgasson el az ajkunk és figyeljünk Reá! A szentségi Jézus fog adni gondolatokat, amelyekből tanulunk. Magunk vihetjük Elébe a témát: a hitálgatok (Hiszekegy), szentségek, szentmise, a hitélet gyakorlatai

pl. a rózsafüzérből stb. mind alkalmas anyag arra, hogy együtt tanuljunk róla az isteni Mesterrel a szentségimádás alatt.

Nagyon fogjuk szeretni a szentségimádó órának ezt a részét, ha tiszta, kegyelmes lélekkel, igazi tanulnivágyással és figyelemmel megyünk bele.

Ezután mindig könnyű lesz az imádási órának végére előírt «felbuzdulás», hisz az igazság megismerése öröm és szeretet forrása.

* * *

Teljes búcsúk: Október 2., 3., 4., 15., az egyéni imádási óra napján, egy tetszésszerinti napon, a közös ájtatosság és gyűlésen való részvétel napján.

OLTÁREGYESÜLETI ÉLET.

Az oltáregyesület rendes — (a hó II. vasárnapján reggel 8 órakor elmélkedéssel és közös szentáldozással egybekötött társulati szentmise az oltáregyesület élő és elhúnyt tagjaiért, délután 5 ó. 15 perckor oltáregyesületi szentbeszéd Jézus Szentséges Nevének litániája és ünnepélyes áldás, amelyeken való részvétel teljes búcsúval jár) — élete újra megkezdődött az Örökimádás-templomban. Dr. Mátrai ügy. ig. a keresztt és az Eucharisztia közötti kapcsolatot fejtegette és arra buzdította az oltáregyesületi tagokat, hogy az új munkaévben a legméltóságosabb Oltárszentségben az értünk magát feláldozó Krisztust imádják és az Ő örök nagy engesztelésével (keresztáldozat) egyesülve engeszteljenek (szentmiseáldozaton való részvétel!) Amikor pedig a szentáldozáshoz járulnak, legyen egészen kész a lelkük azon kegyelmek befogadására, melyeket a keresztáldozattal szerzett az Úr Jézus számunkra és aznapra szánt nekünk.

A Katolikus Nagygyűléssel (okt. 4—7-ig) kapcsolatban az oltáregyesület Központjának a következő programja van: 1. Az egész idő alatt állandó szentségimádás a nagygyűlés sikeréért.

2. Okt. 5-én testületi részvétel — a központi zászló alatt — a nagy eucharisztikus körmeneten. Gyülekezés 3— $\frac{1}{2}$ 4-ig a Bazilika melletti — Erzsébet-tér felé eső terrazon. *Jelvény és lámpa mindenkinél legyen!*

3. Okt. 7-én kedden reggel 9 órakor püspöki nagymise az Örökimádásban, amely alatt az összes megjelent oltáregyesületi tagok a Szentatya szándékára végzendő szentáldozáshoz járulnak. A szentmisét báró *Apor Vilmos* győri püspök pontifikálja, az énekeket *Csorda Romána* igazgató-nővér vezetésével a Ranolder-intézeti tanítónőképző énekkara szolgáltatja.

4. Délután 4 órakor igazgatói értekezlet a központi házban IX., Üllői-út 77. I. em. Szent Erzsébet-terem. Elnök: *dr. Madarász István* kassai püspök. Előadók: *Napholz Pál* jezsuita manrézai rektor és *dr. Marczell Mihály* kanonok, egyetemi tanár. Nemcsak a budapesti, hanem a vidéki helyi igazgató urakat is kérjük a részvételre!

Ugyanezen nap estéjén 8—9-ig ünnepélyes hálaadó és engesztelő szentóra az Örökimádásban *dr. Halász Pál* püspöki tanácsos, szegedi dómplébános, egyházmegyei oltáregyesületi ig. vezetésével.

Mind a szentmisére, mind a szentáldozásra a központi irodában szept. 27—30-ig kiadandó jegyekkel lehet csak bemenni. A jegyek ingyenesek.

Választmányi ülés októberben nem lesz.

Terjesztőnői gyűlésünk a központi házban *okt. 20-án délután 4 órakor* lesz.

«**Egy napot hazánkért és népünkért**» címen egy füzet jelent meg a kamara-erdei kápolnaegyesület kiadásában. A vezeklőgondolatot ismerteti, melyre a jövő hónapban visszatérünk.

Felelős szerkesztő: **Dr. MÁTRAI GYULA.** — Felelős kiadó: **Dr. MÉSZÁROS JÁNOS**

Stephaneum nyomda Budapest. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.